11

Zdařil__ školní v__let

Třídní učitel přišel mez__ nás __ úsm__vem a zeptal se: "Chtěl__ b__ste jet do __rahy?" To byla radostná __práva. Kdo __ nás by netoužil vidět __radčany{} kdo b__ se nechtěl poklonit na __yšehradě památce nejv__znam__jších l__dí __eského národa{} kdo b__ nechtěl jít po __arlově mostě k památnému domu do __erudov__ ul__ce? Ro__hodl__ jsme se{} že se v__letu z__častníme všichni. Nezapom__l__ jsme ovšem na pečl__vou přípravu. Na stole našeho pana učitele se ob__v__l__ plány m__sta __rahy{} kní__ky o __raze i ob__mný svazek krásných obrá__ků. A co říci o našem v__letě? I když nás nohy bolel__ __ nezv__klé chůze po kame__é dlažb__{} nikdo __ nás na to nem__slel. B__l__ to nezapomenutelné chv__le. B__l to jeden __ nejkrásnějších dojmů našeho dětstv__.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

12

Zajímavosti na známkách

Geograf__cké nám__ty na známkách nejsou žádnou vzác__ostí. Zejména mez__ mládeží se toto téma těší značné obl__b__. Ex__stují známky{} na nichž jsou zobrazeny m__s__ nebo sopky __ vulkanickou či__ostí{} map__ určitých zem__{} vlajky států{} znaky zem__{} nebo m__st a jiné zajímavosti. Známek __ jesky__ím__{} krasov__m__ náměty se do sb__ratelov__ ruky nedostane příliš mnoho. O to lákav__jší je zam__řit se právě na ně. Ještě před deseti lety se počítalo{} že jich existuje na celém sv__tě kolem padesátky{} avšak v poslední době se jejich počet ro__množil. K jejich v__tšímu uplatnění přisp__la snaha zemí propagovat turistické krás__{} a přisp__vat i tvorbou známek k poznání a ochraně přírody. Mez__ nejznám__jší zem__{} kde se mohou pochlubit známkam__ __ pestrým__ náměty{} patří například __aponsko{} __umunsko{} __ulharsko a četné jiné zem__. Také __eská __epublika v__dala __ touto tematikou několik známek.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

V__let na hrad

V neděl__ jsme se v__dal__ na celode__í v__let. Šl__ jsme silnicem__ i pěšinkam__ mez__ pol__. Před polednem jsme doraz__l__ do vs__ pod starob__l__m hradem. Mez__ korunam__ sl__v a jabloní jsme pohl__žel__ k mohutné tvrz__{} která jako by v__růstala ze skál__. Po chv__l__ příkrého stoupání jsme přišl__ k hradnímu vchodu{} kde jsme se připojil__ k jiným turistům. Průvodce nám v__pravoval{} že hra__ pochází __ dob__ __řem__sla __takara II. Procházel__ jsme __zkým__ chodbam__{} chladným__ pokoji a komnatam__. Navštív__l__ jsme i zbrojnici se __tředov__kými zbraněm__. Zbraně jsou udržovány v dobrém stavu{} neb__lo na nich ani stop__ po rz__. Nakonec jsme si prohlédl__ i žalářní ko__ky a mučírnu pod zem__. B__l__ jsme rádi{} když jsme se op__t dostal__ __ hluboké tm__ na slu__é nádvoří.

__ prohl__dkou památné tvrze jsme b__l__ velm__ spokojeni.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

Volba Jiřího z Poděbrad za krále __eského

V březnu tohoto roku{} kdy m__l být __volen nov__ __eský král{} si __raha brz__čko __rána přivstala. Ulicem__{} které b__l__ jindy ra__í dobou kl__dné{} m__hal__ se nejrůznější domácí l__dé i ciz__nci. A všichni zbl__zka i zdál__ m__řil__ na __tarom__stské __ám__stí k radnici{} kde m__l sněm sv__m__ hlas__ ro__hodnout o __eském král__. Tady se také zastavoval__ a sléval__ všechny proudy{} které sem sm__řoval__{} a všichni __ nap__tím očekával__ nadcházející m__nuty.

__romáždění l__dé stál__ nejdříve ve skup__nách{} pak už se __lukoval__ v zástup__{} které postupně rostl__ v dav__. Náměstí i podloub__ b__l__ už zcela plné{} v oknech i v__kýřích b__la hlava na hlavě{} a na střechách tu a tam v__sel__ odvážní zv__davci. Vtom se __trhne v jedné __ kl__katých __tarom__stských ul__c hromov__ v__křik a bl__ží se kupředu. To pozdravují pana __iříka.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

15

Venuše - planeta žen

Po __lunci a __ěsíci třetí ne__asnější ob__kt na obloze a po __ěsíci nejbli__í kosm__cký soused b__l pozorován snad ji__ v dob__ kame__é{} ale za skutečné poznání vděčíme a__ kosm__ckému v__zkumu.

Planeta je obklopena hustou atmosférou{} dokonale ukrývající povrc před našim__ zraky{} a jen díky radarov__m vlnám se podařilo odhal__t jinak nev__zp__tatelnou tvář __enušinu.

V__tšina povrchu je skalnatá{} pokrytá čedičov__m__ horninam__.

Kosm__cké sondy __jistil__{} že zdejší osvětlení je srovnatelné s pošmurným dnem u nás{} avšak zabarvené do červena.

Planetě chyb__ voda{} která se odtud v__pařila{} zatímco vodík unikl do vesm__ru a kysl__k se vázal v horninách.

Povrch __enuše je mladý a dosud vulkanicky aktivní{} o čemž sv__dčí více než sto tisíc mal__ch štítových sopek{} jejichž proudy láv__ v__tvořil__ až kilometrové kaňony.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

V z__mní krajině

V__hl__žel v__hůru k __tem__lé krajině{} aby uv__děl __enuši. Kolem __ledovatělých cest stál__ dva sněhuláci{} kteří tu zb__l__ po upl__nul__ch mrazech. V__tr rozv__řil padající sněhové vločky{} a ty se s__pal__ na ro__tál__ le__ s__lnice. Os__řelé v__tve stromů pocukrované sněhem se třp__til__ jako drahokam__. Občas se na nich ob__v__l__ kos__ nebo pěnkav__ hledající něco k snědku. V les__ch i na m__tinách hledal__ potravu srny{} žv__kajíce alespoň suchou trávu. Dni ub__hal__ pomalu i pro m__ši{} které se ochom__tal__ kolem krmelců{} kam nas__pal__ ob__l__ m__sl__vci. Nebe se setm__lo{} v dál__ zav__l__ ps__. Do kopce stoupal muž{} který neb__l s to nalézt správnou cestu a bloudil. Šlapal na shnilé, spadané v__tve{} které praskal__ pod dotykem jeho obuv__. Cítil jak se v něm rozdm__chává jiskra strachu. Chtěl být brz__čko u znám__ch na chalupě a tak přidal do kroku.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

17

V knihovně (2)

V minul__ch letech jsme neměl__ v naší škole knihovnu. Letos nám j__ pomohl__ rodiče __ našim__ učitel__ v__budovat. Je v__bavena nov__m náb__tkem{} na oknech v__s__ průsvitné záclony{} které jsme si sam__ koup__l__ __ peněz z__skaných __b__rem pap__ru. Mě__ý koberec{} který je položen po celé m__stnosti{} tlum__ kroky příchoz__ch. __ obrázků na stěnách nejv__ce upoutává kresba __olumbov__ lodi __ napjatým__ plachtam__ a fotografie ledoborce{} jež v roce 1982 zachránil člen __talské polární v__prav__. M__ však nejv__ce přitahují skříně __ knihami. Půjčil jsem si pov__dky o proslul__ch f__z__cích a astronomech. Při čtení o __operníkov__ jsem zapom__l na své okol__. Oči m__ už bolel__{} ale knihu jsem neodložil{} dokud jsem ji nepřečetl. Při četb__ m__ b__lo příjem__.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

18

V dávné minulosti

Před mnoha tisíci lety žil__ v našich zem__ch lovci mamutů. V té době{} jíž říkáme ledová{} b__l__ v __rkonoších a __atrách ledovce. Lovci žil__ v tlupách, protože tak mohl__ snadněji ulov__t v__tší zv__řata a ubránit se proti ciz__m tlupám{} které je chtěl__ v__hnat __ jejich sídliště. Zb__l__ po nich kame__é nástroje a zbraně. Upl__nul__ tisíce let. Tam{} kde se dříve ro__prostírala jen tundra{} na níž rostl__ jen zakrslé vrb__{} v__rostl__ ro__sáhlé les__. Nesm__rné bohatstv__ lesů a __rodná půda přilákal__ do __eských krajů nové l__di{} kteří se již nezab__val__ lovem. P__stoval__ na pol__ch ob__l__{} stav__l__ si dom__ __e slám__ a rákos__. Um__l__ si v__rábět nádob__ a __pestřoval__ je v__rytým__ ozdobam__. Pak přicházel__ nov__ ob__vatelé a v__těžil__ ob__tavou prací nad přírodou. __ historických __práv jsme se dozvěděl__{} že se __lovanské kmeny se spojil__ při vpádu __varů do __vrop__.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

Úsv__t našich dějin

Nev__me přesně{} kdy naši pře__kové začal__ pronikat do naší vlasti. Archeologové tvrdí{} že se tak stalo ve čtvrtém a pátém století{} a že průběhem století šestého se už ro__šířil__ po nejdůležitějších m__stech. Ve století osmém zaujímal__ již naši ne__západnější hranici. Čechové{} nepochybně velm__ s__lný kmen{} obsadil__ územ__ mez__ řekam__ __abem{} __hří{} __ltavou. Další kmeny stejné krve a řeči obsadil__ __oravu a __lovensko a__ po __unaj. Každý ro__ m__l svého nejstaršího{} a každý kmen měl svého knížete{} který se obklopoval moudrým__ a __kušenými muži a ozbrojenou družinou{} která měla chránit rodov a kmenov__ majetek. Původně si všichni l__dé b__l__ rovni a všechno{} co z__skal__ prací{} patřilo stejným dílem všem. Po čase se stalo{} že pastýř__, rolníci{} rybáři a lovci podlehl__{} kmenov__m náčelníkům a jejich družinám a musel__ odvádět určitou část ze všeho{} co se urodilo{} a co v__rob__l__.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.

U řeky 20

Tento m__lostný a tragický příb__h jsem sl__šel jednoho podz__mního večera na břez__ch řeky Šeldy. B__l to pochmurný večer. Havrani ro__rážel__ sv__m krákáním jantarov__ přísv__t a b__l__ předzv__stí z__mních dní. Nebe však b__lo ještě laskavé a ro__lévalo paprsky po __landrech až k břehům __everního __oře. Seděl jsem před košíkářovou chýškou{} pod __rbenou doškovou střechou{} která v__padala{} jako __ zlata. Nade mnou bzučel__ __l__{} posťavené na prkně u okapové roury __ pálené hl__ny. Přede mnou pl__nula řeka mez__ zeleným__ břehy{} kde b__l__ v__sázeny žluté ořechy{} z nichž zrovna setřásl__ plody. Unášela __ sebou odlesky kraje a zdála se m__ jako starob__lé stříbrošedé zrcadlo: v__děl jsem v ní lehounký odra__ duše pobřežních stromů{} ale také pastelové stop__ zašl__ch v__cí{} dávných __ománských tvrz__{} __otických v__ží{} stěžňů na lodích __ormandských dob__vatelů.

Poznámka: Místa, kde se má žák rozhodnout o doplnění čárky jsou značena {}.